

Household economics - course description

General information	
Course name	Household economics
Course ID	16.3-WP-PSP-EGD
Faculty	Faculty of Social Sciences
Field of study	Social work
Education profile	practical
Level of studies	First-cycle studies leading to Bachelor's degree
Beginning semester	winter term 2022/2023

Course information	
Semester	4
ECTS credits to win	2
Course type	obligatory
Teaching language	polish
Author of syllabus	dr Joanna Wyrwa

Classes forms					
The class form	Hours per semester (full-time)	Hours per week (full-time)	Hours per semester (part-time)	Hours per week (part-time)	Form of assignment
Lecture	15	1	9	0,6	Credit with grade
Class	15	1	9	0,6	Credit with grade

Aim of the course

Głównym celem przedmiotu jest zaprezentowanie istoty, zakresu działania i funkcji gospodarstwa domowego jako podstawowego podmiotu gospodarującego w sferze spożycia. W trakcie zajęć omówione zostaną teoretyczne i metodyczne podstawy tworzenia budżetu gospodarstwa domowego oraz praktyczne sposoby zarządzania finansami w gospodarstwach domowych.

Prerequisites

Znajomość zagadnień ekonomicznych (mikro- i makroekonomii), statystyki oraz aktualnych wydarzeń społeczno-gospodarczych.

Scope

Treści wykładów:

Gospodarstwo domowe jako podmiot gospodarczy. Wybory gospodarstw domowych: wybory ekonomiczne a wybory nieekonomiczne. Wybory konsumpcyjne gospodarstw domowych. Teoria użyteczności. Teoria preferencji. Efekt wyposażenia: załamane krzywe obojętności. Gospodarstwo domowe na rynku pracy. Gospodarstwo domowe na rynku finansowym. Inwestycje gospodarstw domowych. Gospodarstwo domowe a państwo: ubezpieczenia społeczne a ryzyka społeczne, polityka rodzinna, pomoc społeczna.

Podstawy teoretyczne badania zachowań gospodarstw domowych

Treści ćwiczeń:

Gospodarstwo domowe jako podstawowa jednostka gospodarująca sfery spożycia: pojęcia, istota i zakres działania gospodarstwa domowego, różnica między rodziną a gospodarstwem domowym, typologia gospodarstw domowych, ekonomiczne funkcje i cel działania gospodarstw domowych, czynniki określające wydatki na konsumpcję, prawidłowości postępowania gospodarstw domowych w dziedzinie konsumpcji (Prawo Engela).

Zasady racjonalnego postępowania: racjonalność jako podstawa badania zachowań ludzkich, postępowanie racjonalne, racjonalne decyzje w warunkach ograniczeń występujących w otoczeniu, maksymalizowanie zadowolenia: analiza kosztów – korzyści, ograniczenia racjonalnego postępowanie.

Teoria racjonalnego zachowania się konsumenta: pojęcie i rodzaje użyteczności (użyteczność całkowita, użyteczność krańcowa), prawo malejącej użyteczności krańcowej (I prawo Gossena) oraz prawo wyrównania się użyteczności krańcowych (II prawo Gossena), krzywa obojętności jako wyraz preferencji konsumenta, graficzna ilustracja zmian poziomu dochodu konsumenta oraz proporcji cen nabywanych dóbr, linia budżetu konsumenta, równowaga konsumenta.

Organizowanie i planowanie finansów osobistych: istota, cele i funkcje finansów osobistych, planowanie finansów osobistych, bezpieczeństwo własne i majątku oraz racjonalne oszczędzanie i inwestowanie.

Strategie oszczędzania: definicja i formy oszczędzania (oszczędności), rodzaje działań uznanych za oszczędzanie, motyw i cel oszczędzania, ekonomiczne teorie dotyczące oszczędzania.

Usługi banków dla oszczędzających osób fizycznych: podstawowy cel działalności banków komercyjnych, instytucje gwarantujące środki finansowe powierzone bankom, najbezpieczniejsze banki – kryteria wyboru, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, lokaty terminowe, stopa oprocentowania depozytów, kredyty, warunki otrzymania kredytu, cena kredytu.

Rynek papierów wartościowych: pojęcie papierów wartościowych, rodzaje papierów wartościowych, akcje, obligacje, istota i struktura rynku finansowego, uczestnicy rynku kapitałowego, rynek papierów wartościowych – segmenty rynku papierów wartościowych, giełda – zasady organizacji i funkcjonowania giełd papierów wartościowych.

Fundusze inwestycyjne: pojęcie i cel funduszu inwestycyjnego, rodzaje funduszy inwestycyjnych, kryteria wyboru funduszu inwestycyjnego, fundusze powiernicze działające w Polsce.

Teaching methods

Learning outcomes and methods of theirs verification

Outcome description	Outcome symbols	Methods of verification	The class form
Student wykorzystuje wiedzę nt. strategii oszczędzania i inwestowania.	• K_U02	• an evaluation test • praca w małych grupach	• Class
Ocenia wyniki prac empirycznych w ramach przedmiotu i podejmuje własne analizy empiryczne.	• K_K01	• praca w małych grupach	• Class
Student potrafi dokonywać optymalnych wyborów ekonomicznych.	• K_K02	• an evaluation test	• Class
Student potrafi tworzyć budżet gospodarstwa domowego oraz zarządzać finansami osobistymi	• K_U01	• an evaluation test • Praca w małych grupach	• Class
Student zna zasady racjonalnego postępowania.	• K_W02	• dyskusja, praca w małych grupach	• Class
Student potrafi zdefiniować i opisać podstawowe kategorie ekonomiki gospodarstwa domowego. Rozpoznaje i charakteryzuje uwarunkowania zachowań gospodarstw domowych, w tym uwarunkowania ekonomiczne oraz społeczno-demograficzne.	• K_W01	• a test	• Lecture

Assignment conditions

Zaliczenie z wykładu: zaliczenie z oceną. Zaliczenie wykładu odbędzie w formie pisemnej w jednym terminie dla wszystkich studentów. Warunkiem zaliczenia wykładu jest rozwiązanie testu, sprawdzającego efekty kształcenia w zakresie wiedzy, z wynikiem co najmniej 51% poprawnych odpowiedzi. Kryterium ocen: bardzo dobry (91 – 100%), dobry plus (81 – 90%), dobry (71 – 80%), dostateczny plus (61 – 70%), dostateczny (51 – 60%). W celu uzyskania oceny pozytywnej należy opanować treść wykładanego materiału oraz zapoznać się z literaturą obowiązkową.

Zaliczenie z ćwiczeń: zaliczenie z oceną. Podstawowym warunkiem jest aktywne uczestnictwo w zajęciach. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest: pozytywna ocena z kolokwium (60%), aktywność na zajęciach (20%), przedstawienie prezentacji przygotowanej indywidualnie lub w grupie (20%). Kolokwium, oceniające efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności odbędzie się w formie testu składającego się z pytań zamkniętych i otwartych. Całkowita ilość punktów możliwa do uzyskania z testu wynosi 100. Suma punktów uzyskanych z testu decydować będzie o ocenie: bardzo dobry (91 – 100 pkt.), dobry plus (81 – 90 pkt.), dobry (71 – 80 pkt.), dostateczny plus (61 – 70 pkt.), dostateczny (51 – 60 pkt.). W trakcie semestru studenci mogą uzyskiwać dodatkowe punkty za aktywność. Dodatkowe punkty mogą być uzyskane za udokumentowaną aktywność związaną z tematyką przedmiotu prowadzoną w ramach zajęć pozaobowiązkowych, np. projekty realizowane w kołach naukowych, dodatkowe indywidualne projekty, publikacje w czasopiśmie.

Ocena końcowa: jest wypadkową ocen uzyskany z zaliczenia wykładu i ćwiczeń

Recommended reading

1. Bywalec Czesław, Gospodarstwo domowe. Ekonomika, finanse, konsumpcja, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Kraków 2017.
2. Bywalec Czesław, Ekonomika i finanse gospodarstw domowych, PWN, Warszawa 2012.
3. Potocki Tomasz, Determinanty wyborów finansowych w gospodarstwach domowych o niskich dochodach, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2018.
4. Kłopocka Aneta Maria, Wilczyński Ryszard, Do Credit Supply and Unemployment Risk Matter for Household Saving? Evidence from Poland, Contemporary Economics, 2021, vol. 15, nr 4, s. 375-392.
5. Marcinkiewicz Edyta, Does the Retirement Saving Motive Foster Higher Savings? : the Evidence from the Polish Household Survey, Business and Economic Horizons, 2018, vol. 14, nr 1, s. 85-96.
6. Białowąs Sylwester, Olejnik Iwona, Securing Old Age vs. Other Saving Goals of Households, Economic and Environmental Studies, 2018, nr 1, s. 65-74.

Further reading

1. Jankiewicz Jacek, Alokacja czasu jako podstawowego zasobu człowieka. Perspektywa nowej ekonomii gospodarstwa domowego, Wydawnictwo: Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2018.
2. Kusińska Alicja (red.), Konsumpcja a rozwój społeczno-gospodarczy regionów w Polsce, PWE, Warszawa 2012.
3. Lipiński Marek, Finanse osobiste. Świadome zarządzanie własnym portfelem, Wydawnictwo Onepress, Gliwice 2008.
4. Lipiński Marek, Twoje finanse. Organizowanie i planowanie własnych finansów, Wydawnictwo Onepress, Gliwice 2012.
5. Lipiński Marek, Twoje finanse. Racjonalne inwestowanie, Wydawnictwo Onepress, Gliwice 2009.
6. Milewski Roman, Elementarne zagadnienia ekonomii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019.
7. Sączewska-Piotrowska Anna, Zamożność dochodowa gospodarstw domowych. Determinanty, dynamika, zróżnicowanie przestrzenne, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2018.
8. Tysza Tadeusz, Zaleśkiewicz Tomasz, Racjonalność decyzji, PWE, Warszawa 2001.

Notes

